

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних
дисциплін

07-01-158М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Проблеми боротьби з організованою
злочинністю» для здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою
«Право» спеціальності 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІ права
Протокол № 8 від 27.01.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Проблеми боротьби з організованою злочинністю» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Галаша Г. П. – Рівне : НУВГП, 2025. – 52 с.

Укладачі: *Галаша Григорій Петрович*, старший викладач кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Відповідальний за випуск: *Гришко Вікторія Іванівна*, к.пед.н., доцентка, в. о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник групи забезпечення

спеціальності 081 «Право»

Швець О. М., к.ю.н., доцент

Зміст

Передмова	3
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА	4
1.1. Опис освітньої компоненти.....	4
1.2. Тематика практичних занять.....	8
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики.....	9
1.4. Критерії та шкала оцінювання	9
2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	12
3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	40
4. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ	42
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	45

© Г. П. Галаша, 2025

© НУВГП, 2025

Передмова

Шановні студенти!

Організована злочинність, як складне соціально-правове явище, є однією з ключових проблем сучасного суспільства. Її діяльність спрямована на досягнення нелегальних прибутків через систематичне порушення закону з використанням складних ієрархічних структур, корупційних схем, а також новітніх технологій. Розмаїття форм прояву організованої злочинності - від контрабанди, торгівлі людьми та незаконного обігу наркотиків до кіберзлочинів і відмивання грошей - робить боротьбу з цим явищем надзвичайно важливим аспектом діяльності правоохоронних органів, міжнародних організацій та державних інституцій.

Динаміка розвитку сучасного світу, включаючи глобалізацію, розвиток інформаційних технологій та посилення транснаціональних зв'язків, значно ускладнює завдання протидії організованій злочинності. Вона стає більш гнучкою, адаптуючись до нових умов і активно взаємодіючи на міжнародному рівні, що вимагає адекватних інноваційних підходів до її вивчення та стримування.

Курс має міждисциплінарний характер, поєднуючи аспекти кримінального права, кримінології, соціології, психології, а також інформаційних технологій. Вивчення цих питань сприяє формуванню у студентів глибокого розуміння проблеми та розвитку практичних навичок для ефективної протидії організованій злочинності.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1.Опис навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - ознайомити студентів з навчальним матеріалом щодо курсу дисципліни проблеми боротьби з організованою злочинністю, сформувані науково - обгрунтовані уявлення про сучасний стан організованої злочинності в Україні та у світі в цілому, про тенденції, і фактори, що її обумовлюють, про особистість злочинця, а також про систему заходів боротьби із організованою злочинністю. Сприяти прищеплення навичок студентам самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, та реалізації заходів протидії організованій злочинності.

Вивчення курсу “Проблеми боротьби з організованою злочинністю” ставить за мету опанування студентами правових та організаційних основ боротьби з організованою злочинністю, формування правової свідомості в сучасних умовах, та набуття міжнародного досвіду.

Завдання навчальної дисципліни:

- Надати студентам знання про сутність, структуру та форми прояву організованої злочинності.

- Розкрити історичні аспекти виникнення та розвитку організованих злочинних угруповань.

- Дослідити основні чинники, що сприяють розвитку цього явища, включаючи глобалізацію, корупцію та технічний прогрес.

- Вивчити новітні види організованої злочинної діяльності, такі як кіберзлочинність, торгівля людьми, фінансові махінації.

- Ознайомити з міжнародними конвенціями, угодами та стратегіями протидії організованій злочинності.

- Дослідити національне законодавство, що регламентує боротьбу з організованими злочинними угрупованнями.

- Навчити методикам і технологіям виявлення, розслідування та документування діяльності організованих злочинних груп.

- Опанувати навички використання сучасних інструментів для аналізу великих обсягів даних, моніторингу та виявлення злочинних схем.

- Розвинути навички оцінки ризиків та ефективності застосування стратегій боротьби з організованою злочинністю.

- Формувати вміння прогнозувати тенденції розвитку злочинності та адаптувати стратегії протидії.

Компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати

інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

РН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

1.2. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин, д.ф.н.	К-сть годин, з.ф.н.
1.	Тема 1. Організована злочинність, як соціальне явище. Історико-правовий аспект. Поняття суспільна небезпека.	1.7	1
2.	Тема 2. Транснаціональна організована злочинність в Україні, поняття способи боротьби.	1.7	1
3.	Тема 3. Правові та організаційні основи боротьби з організованою злочинністю.	1.7	1
4.	Тема 4. Міжнародний досвід побудови та функціонування спеціалізованих органів з протидії високопосадовій організованій злочинності.	1.7	1
5.	Тема 5. Криміналістична характеристика організованої злочинної діяльності.	1.7	1
6.	Тема 6. Організаційні і тактичні основи розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними формуваннями.	1.7	1
7.	Тема 7. Розслідування вбивств, що вчиняються організованими злочинними групами. Початкові слідчі дії.	1.7	1
8.	Тема 8. Поняття тероризму. Розслідування терористичних актів, які вчиняються організованими злочинними формуваннями.	1.7	1
9.	Тема 9. Тактика усунення протидії розслідуванню злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами.	1.7	1
10.	Тема 10. Поняття корупції. Організаційно-правові засади запобігання і боротьби із корупцією в Україні.	1.7	1

11.	Тема 11. Поняття, ознаки організованої економічної злочинності, способи виявлення та заходи протидії.	1.7	1
12.	Тема 12. Виявлення і розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними формуваннями.	1.7	1

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань здобувачів освіти з освітньої компоненти проводиться у формах:

- усного опитування на практичних заняттях;
- аналіз та складання процесуальних документів;
- оцінки самостійно опрацьованого матеріалу;
- оцінки за написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей, презентацій та участь в обговоренні проблемних питань;
- оцінка виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з освітньої компоненти “Податкове і митне право” є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених силабусом освітньої компоненти;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом освітньої компоненти, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв’язку і розвитку;

- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань;
- аналіз та складання правових документів;
- написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача освіти не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Національна шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Зараховано
82-89 балів	
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	
35-59 балів	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34 балів	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Організована злочинність, як соціальне явище. Виникнення організованих злочинних груп: історико-правовий аспект.

1. Поняття організованої злочинності.
2. Суспільна небезпека організованої злочинності: політичний, економічний, соціальний та інші аспекти.
3. Соціальні передумови розвитку організованої злочинності у сучасній Україні.
4. Стан та тенденції розвитку організованої злочинності в Україні.
5. Адміністративно-правовий механізм протидії організованій злочинності.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке організована злочинність і які її ключові ознаки?
2. Чим організована злочинність відрізняється від інших форм злочинності?
3. Які елементи структури характерні для організованих злочинних угруповань?
4. Які основні підходи до класифікації організованої злочинності використовуються в кримінології?
5. Як транснаціональний характер організованої злочинності впливає на її визначення?
6. У чому полягає суспільна небезпека організованої злочинності?
7. Як організована злочинність впливає на політичну стабільність держави?
8. У чому полягає економічна шкода, спричинена організованою злочинністю?

9. Які соціальні наслідки діяльності організованих злочинних угруповань є найбільш небезпечними?

10. Як екологічні злочини, вчинені організованими групами, впливають на суспільство?

11. Які соціально-економічні фактори сприяють розвитку організованої злочинності в Україні?

12. Як рівень безробіття та нерівність у доходах впливають на поширення злочинності?

13. Яка роль корупції у розвитку організованої злочинності в Україні?

14. Як історичні, культурні та політичні умови України сприяють виникненню організованих злочинних угруповань?

15. Чому соціальна нестабільність створює сприятливі умови для організованої злочинності?

16. Які основні характеристики організованої злочинності в Україні на сучасному етапі?

17. Які види злочинів переважають у діяльності організованих угруповань в Україні?

18. Як впливають технологічні інновації на розвиток злочинних схем?

19. Які регіони України є найбільш вразливими до організованої злочинності, і чому?

20. Які тенденції розвитку транснаціональної злочинності можна спостерігати в Україні?

21. Які основні елементи адміністративно-правового механізму протидії організованим злочинності?

22. Як ефективно застосовуються адміністративні санкції у боротьбі з організованими злочинними групами?

23. Які інструменти адміністративного нагляду є найбільш дієвими в Україні?

24. Як національне законодавство України регулює питання протидії організованій злочинності?

25. У чому полягає роль правоохоронних органів у реалізації адміністративно-правового механізму боротьби із злочинністю?

- Організована злочинність – це складне соціальне явище, має ієрархічну структуру, стійкі зв'язки, використовує насильство, корупцію і проникає в різні сфери суспільного життя. Тенденція розвитку ОЗ, це глобалізація, спеціалізація та диверсифікація, використання новітніх технологій та партнерство з легальним бізнесом. Протидія ОЗ це, посилення міжнародної співпраці, реформування правоохоронних органів та профілактика

- Розкрадання грошових коштів в банківській системі шляхом оформлення кредитів на підставних осіб або на чуже прізвище використовуючи підроблені документи.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 6, 16, 17, 20, 21; допоміжна: 1, 8, 10, 14, 15, 20, 29, 35, 39, 40, 55).

Тема 2. Протидія транснаціональній організованій злочинності в Україні.

1. Визначення поняття транснаціональної організованої злочинності.
2. Транснаціональна організована злочинність в Україні: поняття сутність та характеристика.
3. Основні напрями злочинної діяльності транснаціональних організованих злочинних угруповань в Україні.
4. Організаційні основи протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке транснаціональна організована злочинність?

2. Які ключові критерії дозволяють класифікувати злочин як транснаціональний?
3. Чим транснаціональна організована злочинність відрізняється від національної?
4. Які міжнародні правові акти регулюють поняття транснаціональної організованої злочинності?
5. Як глобалізація впливає на формування транснаціональних злочинних угруповань?
6. Як визначається транснаціональна організована злочинність у контексті України?
7. Які особливості характерні для транснаціональних злочинних угруповань, що діють в Україні?
8. Як географічне розташування України впливає на поширення транснаціональної злочинності?
9. Які соціально-економічні фактори сприяють діяльності транснаціональних злочинних угруповань в Україні?
10. У чому полягає загроза транснаціональної організованої злочинності для національної безпеки України?
11. Які види злочинів є найбільш поширеними серед транснаціональних злочинних угруповань в Україні?
12. У чому полягають основні схеми незаконного обігу наркотиків у контексті транснаціональної злочинності?
13. Яку роль відіграє Україна у схемах відмивання грошей транснаціональними злочинними групами?
14. Як кіберзлочинність проявляється в діяльності транснаціональних злочинних угруповань в Україні?
15. Які національні органи займаються протидією транснаціональній організованій злочинності в Україні?
16. Яка роль міжнародного співробітництва у боротьбі з транснаціональною злочинністю в Україні?
17. Як взаємодіють українські правоохоронні органи з Інтерполом та Європолом у питаннях протидії транснаціональній злочинності?

18. Які основні прогалини існують у національній системі боротьби з транснаціональною злочинністю?

19. Як законодавство України адаптоване до викликів, пов'язаних із транснаціональною організованою злочинністю?

- *Транснаціональна організована злочинність – це глобальне явище яке виходить за межі національних кордонів і об'єднує злочинні групи та організації з різних країн для спільних злочинних дій*

- *Торгівля людьми, вербування жінок і дітей з метою сексуальної експлуатації в інших країнах.*

- *Організація фіктивних шлюбів для отримання документів або громадянства в різних державах.*

- *Хакерські атаки, несанкціонований доступ до комп'ютерних систем з метою крадіжки даних або вимагання викупу.*

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 6, 16, 17, 19, 20, 21, 22; допоміжна: 3, 7, 8, 11, 15, 16, 17, 20, 25, 28, 37, 54).

Тема 3. Правові та організаційні основи боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах.

1. Правові основи боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах.
2. Основні положення Закону України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”.
3. Організаційні основи боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах.
4. Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України: питання статусу, функцій, створення ефективної системи критеріїв оцінки результативності діяльності Департаменту та його територіальних підрозділів, взаємодії з іншими правоохоронними органами та інститутами державної влади, взаємовідносин із міжнародними інституціями та інші.

5. Теоретичні питання державної правової політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні міжнародні акти регулюють боротьбу з організованою злочинністю?
2. Як національне законодавство України адаптується до викликів організованої злочинності в сучасних умовах?
3. Які нормативно-правові акти визначають стратегії протидії організованій злочинності в Україні?
4. Як забезпечується узгодженість між правовими основами національного та міжнародного рівнів у боротьбі з організованою злочинністю?
5. Які новітні підходи впроваджуються у правове регулювання протидії організованій злочинності?
6. Які ключові завдання визначає Закон України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”?
7. Які органи влади відповідальні за реалізацію положень цього закону?
8. Які інструменти та механізми боротьби з організованою злочинністю передбачає цей закон?
9. Як у законі визначено роль координації між різними правоохоронними органами?
10. Які зміни або доповнення до закону вважаються найбільш актуальними в сучасних умовах?
11. Які ключові елементи організаційної структури протидії організованій злочинності в Україні?
12. Як забезпечується ефективна координація діяльності різних органів у боротьбі з організованою злочинністю?
13. Які ресурси необхідні для ефективної організації боротьби з організованою злочинністю?

14. Як оцінюється ефективність організаційних заходів у боротьбі з організованою злочинністю?

15. У чому полягають основні виклики організації боротьби з організованою злочинністю в умовах сучасних технологій?

16. Який правовий статус має Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України?

17. Які функції покладено на цей департамент у контексті боротьби з організованою злочинністю?

18. Які критерії оцінки результативності діяльності Департаменту стратегічних розслідувань є найбільш ефективними?

19. Як забезпечується взаємодія Департаменту з іншими правоохоронними органами та державними інституціями?

20. У чому полягає специфіка співпраці Департаменту стратегічних розслідувань із міжнародними організаціями?

21. Які заходи можна запропонувати для підвищення ефективності роботи територіальних підрозділів цього департаменту?

22. Що таке державна правова політика у сфері боротьби зі злочинністю, і які її основні цілі?

23. Які принципи лежать в основі державної політики у боротьбі зі злочинністю?

24. Як формується та реалізується стратегія державної правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю?

25. Які теоретичні концепції ефективної державної політики в боротьбі зі злочинністю є найбільш актуальними в сучасних умовах?

26. Як держава може використовувати аналітичні та прогностичні методи для удосконалення правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю?

- Департамент стратегічних розслідувань є ключовим підрозділом який спеціалізується на боротьбі з ОЗ. Статус, розслідування особливо тяжких злочинів, міжнародне співробітництво. Критерії оцінки, кількість і якість розкритих особливо тяжких резонансних злочинів.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29; допоміжна: 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 25, 27, 33, 37, 46, 48, 53).

Тема 4. Міжнародний досвід побудови та функціонування спеціалізованих органів з протидії високопосадовій злочинності.

1. Правові акти Європейського Союзу, які регулюють діяльність із розслідування злочинів, що посягають на правовий порядок кількох країн – учасниць Європейського Союзу.
2. Європейське поліцейське відомство – Європол у протидії злочинності в країнах – учасницях Європейського Союзу.
3. Служба по боротьбі з найбільш небезпечною організованою злочинністю SOCA (Serious Organised Crime Agency) Великої Британії.
4. Центральне бюро розслідування Республіки Польща.
5. Органи розслідування злочинів Федеративної республіки Німеччина (ФРН).
6. Федеральне бюро розслідувань (ФБР) – провідний слідчий орган федерального уряду в системі Міністерства юстиції США.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні правові акти ЄС регулюють транскордонні розслідування злочинів?
2. Що таке Європейський ордер на арешт, і як він використовується в розслідуванні злочинів?

3. Яку роль відіграє Конвенція про взаємну правову допомогу між державами-членами ЄС?

4. Як регламентуються спільні слідчі групи (Joint Investigation Teams) у правовому полі ЄС?

5. Які виклики стоять перед реалізацією правових актів ЄС щодо боротьби із злочинами, що посягають на правовий порядок кількох держав?

6. Які основні функції виконує Європол у протидії злочинності?

7. Як здійснюється координація діяльності Європолу з національними правоохоронними органами?

8. Які бази даних використовує Європол для розслідування міжнародних злочинів?

9. Як Європол сприяє боротьбі з організованою злочинністю в країнах ЄС?

10. У чому полягають ключові досягнення Європолу у боротьбі з транснаціональною злочинністю?

11. Які основні завдання виконувала служба SOCA?

12. У чому полягали особливості організаційної структури та діяльності SOCA?

13. Які злочини були пріоритетними для розслідування SOCA?

14. Як SOCA взаємодіяла з міжнародними організаціями у сфері боротьби із злочинністю?

15. Які ключові результати діяльності SOCA вплинули на реформу її функцій у Великій Британії?

16. Яка структура та функції Центрального бюро розслідування в Польщі?

17. Які злочини є основними пріоритетами діяльності цього бюро?

18. Як Центральне бюро розслідування Польщі співпрацює з міжнародними правоохоронними органами?

19. Які інновації використовує бюро у розслідуванні організованої злочинності?

20. Як оцінюється ефективність роботи Центрального бюро розслідування в Польщі?

21. Які основні правоохоронні органи займаються розслідуванням злочинів у ФРН?

22. Що таке Федеральне управління кримінальної поліції Німеччини (ВКА), і які його функції?

23. Як організована співпраця між федеральними та земельними органами розслідування у Німеччині?

24. Які основні напрямки діяльності німецьких органів розслідування у сфері боротьби з транснаціональною злочинністю?

25. Як забезпечується взаємодія органів розслідування ФРН з Європолом та Інтерполом?

26. Які ключові функції ФБР у розслідуванні злочинів на федеральному рівні?

27. Як ФБР розподіляє свої ресурси між розслідуванням традиційних злочинів та кіберзлочинів?

28. У чому полягає роль ФБР у боротьбі з тероризмом?

29. Як ФБР взаємодіє з іншими федеральними агентствами, такими як DEA або ICE?

30. Які інструменти використовує ФБР для міжнародної співпраці у розслідуванні злочинів?

- Боротьба з організованою злочинністю є глобальною проблемою, яка вимагає скоординованих зусиль на міжнародному рівні. Різні країни розробили свої унікальні моделі спеціалізованих підрозділів для протидії цій загрозі, але є і загальні тенденції, міжнародне співробітництво, міжвідомча співпраця. Спеціалізованими органами в різних країнах є; ФБР США, Європол, Велика Британія SOCA, Польща ЦБР і інші.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 18,

19, 20, 21, 22, 23, 29; допоміжна: 1, 4, 5, 7, 11, 13, 15, 18, 21, 22, 25, 28, 29, 30, 33, 42, 45, 46, 48, 53, 54).

Тема 5. Криміналістична характеристика організованої злочинної діяльності.

1. Криміналістична характеристика злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами.
2. Виявлення ознак злочину, вчиненого організованою злочинною групою.
3. Способи приховування злочинів, вчинених організованою злочинною групою.

Питання для самоконтролю:

1. Які ключові ознаки характеризують злочини, вчинені організованими злочинними групами?
2. У чому полягають особливості способів підготовки, скоєння та приховування злочинів, що здійснюються такими групами?
3. Які криміналістичні моделі діяльності застосовуються для аналізу злочинів організованих груп?
4. Як визначити роль кожного учасника організованої групи в процесі скоєння злочину?
5. Які технології або методи використовуються організованими групами для координації своїх злочинних дій?
6. Які ознаки дозволяють відрізнити злочин, вчинений організованою групою, від інших видів злочинів?
7. Як аналізуються місце, час та обставини злочину для визначення його зв'язку з діяльністю організованої групи?
8. Які джерела інформації можуть свідчити про існування організованої злочинної групи?
9. Які методи збору доказів є найбільш ефективними при розслідуванні злочинів, скоєних організованими групами?

10. Як визначається ступінь організованості групи за наявністю спільної мети, структури та розподілу ролей?

11. Які методи використовуються організованими групами для маскування своєї діяльності?

12. Як фальсифікація документів допомагає приховувати злочини, вчинені організованими злочинцями?

13. Яку роль відіграє використання легального бізнесу для легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом?

14. Які технологічні інструменти (включаючи цифрові) використовуються для приховування слідів злочинів?

15. Як організовані групи протидіють слідчим діям, спрямованим на їх викриття?

- Організована злочинність характеризується високим рівнем планування, координації, конспірації та спеціалізації злочинних дій, має чітку ієрархічну структуру, на вершині зазвичай стоїть лідер, який приймає рішення, нижні рівні займають виконавці, які і скоюють злочини.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 13, 16, 17, 26, 29; допоміжна: 1, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 27, 28, 35, 37, 44, 49, 52).

Тема 6. Розслідування вбивств, що вчиняються організованими злочинними групами.

1. Криміналістична класифікація вбивств, що вчиняються організованими злочинними групами чи злочинними організаціями.
2. Криміналістична характеристика вбивств, що вчиняються організованими злочинними групами чи злочинними організаціями.
3. Особливості тактики провадження початкових слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

Питання для самоконтролю:

1. Які критерії використовуються для криміналістичної класифікації вбивств, скоєних організованими злочинними групами?

2. Як класифікуються вбивства залежно від мотивів, мети та способів їх вчинення?

3. Чим відрізняються замовні вбивства від інших видів вбивств, скоєних організованими групами?

4. Які особливості класифікації вбивств залежно від ролей учасників організованої злочинної групи?

5. Як поділ вбивств на професійно виконані та імпровізовані впливає на розслідування?

6. Які основні елементи криміналістичної характеристики вбивств, скоєних організованими групами?

7. Які способи підготовки та скоєння вбивств є типовими для організованих злочинних угруповань?

8. Як обираються жертви у випадках вбивств, здійснюваних злочинними організаціями?

9. Яку роль відіграє використання зброї, спеціальних засобів чи технічних інструментів у таких злочинах?

10. Які помітні сліди залишаються після вбивств, скоєних організованими злочинними групами, і як вони впливають на слідство?

11. Які особливості мають огляд місця події у випадках вбивств, скоєних організованими групами?

12. Які початкові слідчі дії є найважливішими для встановлення обставин вбивства?

13. Як здійснюється допит свідків і підозрюваних у контексті злочинів, пов'язаних з організованими групами?

14. Які негласні слідчі дії (прослуховування, спостереження, контроль листування) є доцільними у таких випадках?

15. Як забезпечити безпеку та конфіденційність при проведенні негласних слідчих дій щодо злочинних організацій?

- *Вбивства вчинені ОЗГ мають певні специфічні ознаки і відрізняються від інших вбивств. Їх класифікація це за мотивами, за способами вчинення, за місцем скоєння, за кількістю жертв. За характеристиками, спланованість, професіоналізм, маскування. При розслідуванні, складність встановлення виконавців, необхідність проведення експертиз і проведення ОРЗ.*

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29; допоміжна: 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 25, 27, 33, 37, 46, 48, 53).

Тема 7. Розслідування терористичних актів, які вчиняються організованими злочинними формуваннями.

1. Поняття тероризму. Види терористичних актів.
2. Криміналістична характеристика терористичних актів.
3. Типові криміналістичні ситуації під час розслідування терористичних актів, що вчиняються організованими злочинними формуваннями.
4. Першочергові слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії під час розслідування терористичних актів, що вчиняються організованими злочинними формуваннями.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке тероризм, і які його ключові ознаки?
2. Які основні види терористичних актів існують залежно від мети та способу їх здійснення?
3. Як класифікуються терористичні акти залежно від об'єкта посягання (політичні, економічні, соціальні тощо)?
4. У чому полягає відмінність між внутрішнім і міжнародним тероризмом?

5. Які види терористичних актів найчастіше здійснюються організованими злочинними формуваннями?

6. Які основні елементи криміналістичної характеристики терористичних актів?

7. Які способи підготовки та здійснення терористичних актів найчастіше застосовуються?

8. Як вибір об'єкта терористичного акту впливає на його криміналістичну характеристику?

9. Які типові сліди залишаються після вчинення терористичних актів?

10. Як аналізуються мотиви та мета терористів під час розслідування?

11. Які типові ситуації виникають на етапі виявлення терористичних актів?

12. Як оцінюються ризики повторних терористичних актів під час розслідування?

13. У чому полягають особливості реагування на ситуацію при наявності заручників?

14. Які дії правоохоронців є пріоритетними у випадках виявлення підозрілих об'єктів або вибухових пристроїв?

15. Як розслідування терористичних актів організованих злочинних груп залежить від їхньої структури та ресурсів?

16. Які першочергові слідчі дії необхідно провести на місці терористичного акту?

17. Як здійснюється огляд місця події після вчинення терористичного акту?

18. Які негласні методи (наприклад, прослуховування чи стеження) найбільш ефективні у розслідуванні терористичних актів?

19. Як забезпечується безпека учасників слідчих дій під час роботи з вибухонебезпечними речовинами?

20. Які способи встановлення зв'язків між організованими злочинними групами та терористичними організаціями використовуються у слідстві?

- *Організовані злочинні формування часто використовують терористичні методи для досягнення своїх цілей. Особливостями є, конспірація, міжнародний характер, політична мотивація та використання сучасних технологій.*

- *Етапи розслідування, це першочергові слідчі дії, комплексна експертиза, ОРЗ та міжнародне співробітництво. Специфіка, швидкі дії, високий рівень небезпеки та залучення великої кількості фахівців.*

Література (основна: 1, 3, 4, 6, 7, 9, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 29; допоміжна: 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 20, 29, 30, 31, 39, 43, 47, 54).

Тема 8. Організаційні і тактичні основи розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними групами.

1. Версії і планування розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними групами.
2. Особливості огляду місця події у разі вчинення злочинів організованими злочинними групами.
3. Допит як спосіб одержання інформації про організовану злочинну групу.
4. Особливості проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових дій) у разі вчинення злочинів організованими злочинними групами.

Питання для самоконтролю:

1. Які ключові етапи формулювання версій при розслідуванні злочинів, вчинених організованими злочинними групами?

2. Як визначити основну та альтернативні версії в контексті діяльності організованих злочинних угруповань?

3. Які фактори впливають на вибір методів планування розслідування злочинів таких груп?

4. Як використання криміналістичної характеристики допомагає у формулюванні версій?

5. Які методи забезпечують ефективне планування дій правоохоронців під час розслідування?

6. Які характерні сліди залишаються на місці події після злочинів, вчинених організованими злочинними групами?

7. Як забезпечується безпека слідчих під час огляду місця події, пов'язаного з організованими злочинами?

8. Які технічні засоби та методи використовуються для документування місця події?

9. У чому полягають особливості роботи із слідами зброї, транспортних засобів або вибухових пристроїв на місці події?

10. Як взаємодія між різними слідчими групами впливає на якість огляду місця події?

11. Які основні цілі допиту в контексті розслідування діяльності організованих злочинних угруповань?

12. Як ефективно використовувати психологічні прийоми під час допиту учасників злочинної групи?

13. Які особливості має допит свідків, підозрюваних або потерпілих у справах, пов'язаних з організованою злочинністю?

14. Як аналізуються розбіжності у свідченнях учасників злочинної групи?

15. Які методи фіксації отриманої інформації забезпечують її максимальну точність і надійність?

16. Які негласні слідчі дії є найбільш ефективними у розслідуванні злочинів організованих груп?

17. Як застосовуються методи прослуховування телефонних розмов або контролю за електронним листуванням?

18. Які типові помилки допускаються під час проведення слідчих дій у справах організованих злочинних груп?

19. Як забезпечується конфіденційність та захист негласних слідчих дій від розкриття?

20. Які заходи можуть підвищити ефективність взаємодії між слідчими та оперативними підрозділами у таких розслідуваннях?

- Розслідування злочинів, вчинених ОЗГ є багатогранним процесом, який вимагає спеціальних знань та ресурсів. Організаційними основами є, комплексний підхід, міжнародне співробітництво, взаємодія і спецпідрозділи. Тактичними є, ОРЗ, слідчі дії, аналітична робота і захист свідків.

Література (основна: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22; допоміжна: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 20, 29, 30, 31, 39, 43, 47, 53).

Тема 9. Тактика усунення протидії розслідуванню злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами.

1. Сутність протидії розслідуванню.
2. Форми протидії розслідуванню злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами.
3. Корупційні механізми протидії розслідуванню.
4. Тактичні основи усунення протидії розслідуванню злочинів, що вчиняються організованими групами.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке протидія розслідуванню, і які її основні характеристики?
2. Які методи застосовуються організованими злочинними групами для протидії розслідуванню?

3. У чому полягає відмінність між активною та пасивною формами протидії розслідуванню?

4. Які чинники впливають на ефективність протидії розслідуванню з боку злочинних угруповань?

5. Як правові та етичні аспекти впливають на способи нейтралізації протидії розслідуванню?

6. Які основні форми протидії розслідуванню використовуються організованими злочинними групами?

7. Як поширення дезінформації впливає на хід розслідування злочинів?

8. У чому полягають особливості впливу на свідків та потерпілих як форми протидії?

9. Як використання юридичних маніпуляцій сприяє протидії розслідуванню?

10. Які способи фізичного та психологічного тиску застосовуються для ускладнення розслідування?

11. Як організовані злочинні групи використовують корупцію для впливу на слідство?

12. Які види корупційної взаємодії між злочинцями та правоохоронцями є найбільш поширеними?

13. Як можна виявити та нейтралізувати корупційні механізми у процесі розслідування?

14. Які заходи держави спрямовані на запобігання корупційним формам протидії розслідуванню?

15. Як міжнародний досвід боротьби з корупцією може бути застосований у розслідуванні злочинів організованих груп?

16. Які тактичні прийоми дозволяють ефективно нейтралізувати протидію розслідуванню?

17. Як забезпечується захист свідків та потерпілих від впливу організованих злочинних груп?

18. У чому полягає роль оперативного-розшукових заходів у подоланні протидії розслідуванню?

19. Які методи дозволяють виявити та документувати спроби впливу на слідчих?

20. Як тактика розслідування адаптується до умов активної протидії з боку злочинців?

- Протидія розслідуванню злочинів, вчинених ОЗГ, є одним із найбільших викликів для правоохоронних органів. Основними напрямками усунення протидії розслідуванню є, забезпечення безпеки учасників процесу, посилення доказової бази, протидія корупції, спецоперації, аналітична робота та інформування громадськості. Тактичні прийоми, це несподівані дії, імітація слідчих дій та використання агентури.

Література (основна: 1, 3, 4, 6, 7, 9, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 29; допоміжна: 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 20, 29, 30, 31, 39, 43, 47, 53).

Тема 10. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні.

1. Правові засади запобігання і протидії корупції в Україні.
2. Організаційні засади запобігання і протидії корупції в Україні
3. Державні органи, уповноважені протидіяти корупції в Україні.
4. Особливості державної політики протидії корупції в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні нормативно-правові акти регламентують запобігання і протидію корупції в Україні?

2. Що таке Закон України “Про запобігання корупції”, і які його ключові положення?

3. Як у правовому полі України визначаються поняття “корупція” та “корупційне правопорушення”?

4. Які міжнародні акти та угоди вплинули на формування антикорупційного законодавства України?

5. Які правові механізми використовуються для захисту викривачів корупції?

6. Які організаційні заходи впроваджуються для попередження корупції в державних установах?

7. Як здійснюється моніторинг декларацій про доходи та майно державних службовців?

8. У чому полягає роль антикорупційних програм у діяльності державних органів?

9. Які організаційні механізми забезпечують прозорість і підзвітність у державному управлінні?

10. Як впроваджуються сучасні технології у процесі боротьби з корупцією?

11. Які функції виконує Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)?

12. Яка роль Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) у розслідуванні корупційних злочинів?

13. Як Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) співпрацює з іншими органами у сфері протидії корупції?

14. Які повноваження мають Державне бюро розслідувань (ДБР) та Служба безпеки України (СБУ) у боротьбі з корупцією?

15. Як органи місцевого самоврядування залучаються до процесу запобігання корупції?

16. Які стратегічні документи визначають напрями державної політики у сфері боротьби з корупцією?

17. Як здійснюється реалізація Антикорупційної стратегії в Україні?

18. Які основні принципи лежать в основі державної політики протидії корупції?

19. Як здійснюється оцінка ефективності заходів державної політики у сфері боротьби з корупцією?

20. У чому полягають основні виклики реалізації антикорупційної політики в сучасних умовах?

- Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції - це сукупність правових норм, інститутів та механізмів, спрямованих на попередження, виявлення та припинення корупційних діянь і відновлення порушених прав і законних інтересів громадян. Основними елементами протидії корупції є, законодавча база, антикорупційні інституції, превентивні та репресивні заходи. Чинники, що впливають на боротьбу із корупцією, це політична воля, громадянське суспільство.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25; допоміжна: 2, 4, 7, 8, 9, 21, 23, 24, 26, 27, 32, 34, 40, 41, 51).

Тема 11. Організована економічна злочинність: сутність, ознаки та заходи протидії

1. Сутність та основні ознаки організованої економічної злочинності.
2. Нормативно-правові аспекти протидії організованій економічній злочинності в Україні.
3. Кримінологічна характеристика сучасних форм проявів організованої економічної злочинності.
4. Динаміка розвитку організованої економічної злочинності в Україні.
5. Заходи протидії організованій економічній злочинності в Україні.
6. Транснаціональна організована злочинність у сфері економіки: поняття, зміст та заходи протидії.

Питання для самоконтролю:

1. Як визначається організована економічна злочинність у сучасному кримінальному праві?
2. Які основні ознаки організованої економічної злочинності можна виділити?
3. Як організована економічна злочинність відрізняється від інших форм економічної злочинності?
4. Які соціальні, економічні та правові фактори сприяють розвитку організованої економічної злочинності?
5. Як організовані злочинні групи взаємодіють з державними інститутами та бізнес-структурами?
6. Які основні закони та нормативно-правові акти регулюють боротьбу з організованою економічною злочинністю в Україні?
7. Як українське кримінальне законодавство визначає організовану економічну злочинність і які покарання передбачені для її учасників?
8. Які органи та установи в Україні здійснюють боротьбу з організованою економічною злочинністю?
9. Як ефективність боротьби з організованою економічною злочинністю оцінюється в контексті міжнародних стандартів?
10. Як змінювалась правова база в Україні для боротьби з організованою економічною злочинністю протягом останнього десятиліття?
11. Які сучасні форми організованої економічної злочинності найбільш поширені в Україні?
12. Як кримінологія класифікує різні види організованої економічної злочинності?
13. Які особливості мають нові форми організованої економічної злочинності в порівнянні з традиційними методами?

14. Як технології та цифровізація впливають на розвиток організованої економічної злочинності?

15. Які соціальні та економічні наслідки має організована економічна злочинність для суспільства та економіки України?

16. Як змінилася організована економічна злочинність в Україні за останні 10–20 років?

17. Які фактори впливають на розвиток організованої економічної злочинності в Україні?

18. Як змінюються методи та інструменти організованих злочинних груп у сучасній економічній ситуації?

19. Як економічна ситуація в країні (кризи, девальвація, інфляція тощо) впливає на динаміку організованої економічної злочинності?

20. Які є прогнози щодо розвитку організованої економічної злочинності в Україні в найближчі роки?

21. Які найбільш ефективні заходи протидії організованій економічній злочинності застосовуються в Україні?

22. Як співпраця правоохоронних органів та бізнес-структур може сприяти зменшенню організованої економічної злочинності?

23. Які інструменти детекції та розслідування використовуються для боротьби з організованою економічною злочинністю в Україні?

24. Як вдосконалення міжнародної співпраці допомагає Україні в боротьбі з організованою економічною злочинністю?

25. Які проблеми і виклики існують в реалізації заходів протидії організованій економічній злочинності в Україні?

26. Що таке транснаціональна організована злочинність у сфері економіки і які її основні характеристики?

27. Як транснаціональні злочинні організації впливають на економічну безпеку окремих країн, зокрема України?

28. Які міжнародні інструменти та угоди використовуються для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю в економіці?

29. Як організовані злочинні групи можуть використовувати сучасні технології для здійснення своїх злочинних операцій на міжнародному рівні?

30. Які конкретні заходи протидії транснаціональній економічній злочинності застосовуються в Україні та інших країнах?

- Організована економічна злочинність є серйозною загрозою для економіки будь-якої країни, яка характеризується високим рівнем планування, координації та спеціалізації злочинних дій у сфері економіки. Сутністю є система яка включає структуру, спеціалізацію, стабільність, зв'язки та матеріальну базу. Ознаками є, планування, масштабність, транснаціональність, використання легального бізнесу та насильства.

Література (основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25; допоміжна: 2, 4, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 27, 32, 34, 40, 41, 51).

Тема 12. Виявлення і розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами.

1. Загальна характеристика організованих злочинних груп, що вчиняють контрабанду наркотичних засобів у сфері сучасних тенденцій наркобізнесу.
2. Криміналістична характеристика контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами.

3. Організація виявлення контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами.
4. Особливості методики розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні риси характеризують організовані злочинні групи, що займаються контрабандою наркотичних засобів?
2. Яким чином сучасні тенденції у наркобізнесі впливають на структуру та діяльність організованих злочинних груп?
3. Які види наркотичних засобів найчастіше перевозяться через міжнародні кордони організованими злочинними групами?
4. Як технологічні інновації, такі як використання криптовалют або шифрованих комунікацій, допомагають злочинним групам у контрабанді наркотиків?
5. Які основні соціальні, економічні та політичні фактори сприяють розвитку організованих злочинних груп у наркобізнесі?
6. Які криміналістичні методи використовуються для виявлення та документування контрабанди наркотичних засобів?
7. Які основні етапи здійснення контрабанди наркотиків зазвичай фіксуються криміналістами при розслідуванні цього виду злочину?
8. Які технічні засоби використовуються правоохоронними органами для виявлення контрабанди наркотичних засобів?
9. Як організовані злочинні групи приховують сліди своєї діяльності під час контрабанди наркотиків?
10. Які особливості криміналістичного дослідження доказів, пов'язаних із контрабандою наркотичних засобів, здійснюваною організованими групами?

11. Якими методами використовуються правоохоронні органи для виявлення контрабанди наркотиків, що здійснюється організованими злочинними групами?

12. Як організовані злочинні групи застосовують різні способи маскування контрабанди наркотиків для уникнення виявлення?

13. Які спеціальні підрозділи та технічні засоби використовуються для виявлення контрабанди наркотичних засобів на різних етапах транспортування?

14. Як міжнародне співробітництво між правоохоронними органами допомагає у виявленні контрабанди наркотиків, що здійснюється організованими групами?

15. Які перешкоди існують для ефективного виявлення контрабанди наркотичних засобів, і як їх можна подолати?

16. Які основні етапи розслідування контрабанди наркотичних засобів, що здійснюються організованими злочинними групами?

17. Як проводяться розслідування щодо організованих злочинних груп, що займаються контрабандою наркотиків, в умовах міжнародного контексту?

18. Які методи та стратегії використовуються для розкриття злочинних схем і затримання учасників організованих злочинних груп?

19. Як використовуються оперативно-розшукові заходи в розслідуванні контрабанди наркотичних засобів?

20. Які труднощі виникають при розслідуванні контрабанди наркотиків організованими злочинними групами, і як їх можна подолати?

- Контрабанда наркотичних засобів, організована ОЗГ є найбільшою загрозою для суспільства, несе ризики для здоров'я населення і підриває економіку. Особливості, це високий рівень

організації, транснаціональний характер та застосування насильства. Розслідування, виявлення, документування, експертиза і розкриття. Способи, контрабанда великих партій наркотиків через кордон за допомогою різних методів, таких як приховування в транспортних засобах, контейнерах і вантажах.

Література (основна: 1, 3, 4, 6, 7, 9, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 29; допоміжна: 3, 5, 7, 11, 12, 18, 20, 25, 31, 37, 39, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 54, 55).

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Підготовка до семінарських занять допомагає глибше вивчити основні теми дисципліни “Проблеми боротьби з організованою злочинністю”, а самостійна робота сприяє кращому засвоєнню матеріалу, формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання та оволодіти вмінням самостійно працювати з Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами та спеціалізованою літературою.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- складання схем, таблиць з тем курсу “Проблеми боротьби з організованою злочинністю”;
- складання процесуальних документів;
- робота як з нормативними актами внутрішнього законодавства, так і з міжнародними актами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, та іншими міжнародними актами, а також тлумачення їх відповідно до конкретних обставин;
- доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової спеціалізованої літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Підготовка до семінарських занять передбачає вирішення ситуаційних задач з відповідної теми. Вирішення ситуаційних задач передбачає ретельне вивчення всіх питань семінарського заняття, ознайомлення з рекомендованою літературою, опрацювання та детальний аналіз нормативних джерел з відповідної теми.

Розглядаючи конкретне завдання, необхідно дослідити всі обставини казусу і чітко відповісти на поставлені після завдання питання. Відповіді мають носити розширений та обґрунтований характер, обов’язково із посиланням на норми того чи іншого

нормативного акту, а також на монографічне або навчально-методичне джерело, яке використовувалося.

Складаючи схеми чи таблиці, необхідно ознайомитися зі всіма матеріалами відповідної теми, опрацювати нормативно-правові акти та іншу спеціалізовану літературу. Виклад матеріалу в схемах та таблицях повинен бути стислим, максимально інформованим. Текстову інформацію, що подано в схемах та таблицях, потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних чи стилістичних помилок. Схеми, таблиці мають бути подані на електронному носії та у роздрукованому вигляді, а також можуть бути у письмовій формі.

4. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Організована злочинність як соціальне явище: історія, сутність та сучасні тенденції.

2. Історико-правовий аспект організованої злочинності: етапи еволюції законодавства та боротьба з організованими злочинними групами.

3. Поняття суспільної небезпеки організованої злочинності: правові та соціальні аспекти.

4. Поняття та характеристика транснаціональної організованої злочинності: міжнародні аспекти та її прояви в Україні.

5. Форми і методи діяльності транснаціональних злочинних організацій в Україні: причини та наслідки.

6. Способи та стратегії боротьби з транснаціональною організованою злочинністю в Україні: правові, оперативні та міжнародні механізми.

7. Правові основи боротьби з організованою злочинністю в Україні: аналіз законодавства та основних нормативно-правових актів.

8. Організаційні структури та механізми протидії організованій злочинності: роль правоохоронних органів і спеціалізованих підрозділів.

9. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю: роль Інтерполу, Європолу та інших міжнародних організацій.

10. Міжнародний досвід створення та функціонування спеціалізованих органів для боротьби з високопосадовою організованою злочинністю: аналіз моделей різних країн.

11. Роль міжнародних організацій (ООН, Інтерпол, Європол) у підтримці спеціалізованих органів для боротьби з високопосадовою організованою злочинністю.

12. Функціонування та ефективність спеціалізованих органів з протидії високопосадовій організованій злочинності:

порівняння досвіду різних країн і практичні рекомендації для України.

13. Елементи криміналістичної характеристики організованих злочинних груп: структурні особливості, методи діяльності та механізми конспірації.

14. Методи розслідування організованої злочинної діяльності: криміналістичні тактики та новітні технології.

15. Типологія злочинів в організованій злочинній діяльності: особливості криміналістичної класифікації та розслідування.

16. Роль та організація слідчо-оперативних груп у розслідуванні діяльності організованих злочинних формувань.

17. Тактичні прийоми та особливості проведення слідчих дій при розслідуванні злочинів організованих груп.

18. Використання сучасних технологій та аналітичних методів у розслідуванні злочинів, пов'язаних з організованою злочинністю.

19. Особливості організації початкового етапу розслідування вбивств, скоєних організованими злочинними групами.

20. Методика проведення первинних слідчих дій у розслідуванні вбивств, пов'язаних з діяльністю організованих злочинних формувань.

21. Роль оперативно-розшукових заходів на початковій стадії розслідування вбивств, скоєних злочинними угрупованнями.

22. Сучасне поняття тероризму: правові, соціальні та криміналістичні аспекти.

23. Криміналістичні особливості розслідування терористичних актів, скоєних організованими злочинними групами.

24. Роль міжнародного співробітництва у розслідуванні терористичних актів, пов'язаних із діяльністю організованих злочинних угруповань.

25. Методи і прийоми подолання протидії організованих злочинних груп у ході розслідування злочинів.

26. Особливості роботи зі свідками та інформаторами в умовах протидії організованих злочинних угруповань.

27. Використання технологій і спеціальних заходів для усунення інформаційного впливу та дезінформації, поширюваної організованими злочинними групами.

28. Поняття та сутність корупції: соціально-правовий аспект.

29. Організаційно-правові механізми запобігання корупції в Україні: стан і перспективи розвитку.

30. Міжнародний досвід боротьби з корупцією та його впровадження в Україні.

31. Організована економічна злочинність: сутність, характерні ознаки та її вплив на економічну безпеку держави.

32. Методи виявлення організованої економічної злочинності: оперативно-розшукові заходи та аналітичні підходи.

33. Заходи протидії організований економічній злочинності в Україні: нормативно-правовий та організаційний аспекти.

34. Правові та оперативні заходи у виявленні контрабанди наркотичних засобів, що здійснюється організованими злочинними групами.

35. Роль міжнародного співробітництва у боротьбі з контрабандою наркотичних засобів через кордони: проблеми та перспективи.

36. Психологічні та соціальні аспекти впливу організованих злочинних формувань на контрабанду наркотичних засобів: аналіз факторів та методи протидії.

Реферат повинен бути обсягом 20-25 сторінок тексту та набрані у редакторі Microsoft Word (LibreOffice Writer) шрифтом Times New Roman, розмір шрифту 14, інтервал між рядками полуторний. Формат аркуша - А4. Параметри сторінки: ліве поле — 30 мм, праве — 15 мм, верхнє і нижнє — 20 мм. Простий план — 2-3 розділи (вступ, основний текст і висновок). Нумерація розпочинається зі вступу. Список джерел — 10-15 найменувань. Заголовки розділів пишуться – ВЕЛИКИМИ літерами. Заголовки підрозділів пишуться – маленькими літерами (крім першої).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. № 30. 1996. Ст. 141 (в ред. від 01.01.2020 р.).

2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961р. Ратифікована 21.03.1964р. , Декларація про державний суверенітет України 16.07.1990р. Ратифікація акта проголошення незалежності України 24.08.1991 р. ВР України.

3. Європейська конвенція з прав людини від 4.11.1950 р. Ратифікована ВР України 17.07.1997 р.

4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948р. URL:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015/print1514025142907743 (дата звернення: 03.09.2024 р.).

5. Резолюція (97) 24 Комітету міністрів Ради Європи «Про дванадцять принципів боротьби з корупцією». URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/994845> (дата звернення: 10.11.2024 р.).

6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність». Відомості Верховної Ради України. № 22. 1992. Ст. 303 (в ред. від 09.08.2024 р.).

7. Закон України «Про прокуратуру». Відомості Верховної Ради України. № 2-3. 2015. (в ред. від 23.09.2024 р.).

8. Закон України «Про Службу безпеки України». Відомості Верховної Ради України. № 27. 1992. Ст. 382 (в ред. від 29.06.2024 р.).

9. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Відомості Верховної Ради України. № 35. 1993. Ст. 358 (в ред. від 30.06.2024 р.).

10. Закон України «Про запобігання корупції». Відомості Верховної Ради України. №49. 2014. Ст. 2056 (в ред. від 08.11.2024 р.).

11. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». Відомості Верховної Ради України. № 47. 2014. Ст. 2051 (в ред. від 10.03.2020 р.).

12. Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів». Відомості Верховної Ради України. № 1. 2016. Ст. 2 (в ред. Від 16.05.2024 р.).

13. Закон України «Про Національну поліцію». Відомості Верховної Ради України. № 40–41. 2015. Ст. 379. (в ред. від 16.08.2024 р.)

14. Закон України «Про Державне бюро розслідувань». Відомості Верховної Ради України. № 6. 2016. Ст. 55 (в ред. від 20.03.2023 р.).

15. Закон України «Про судову експертизу». Відомості Верховної Ради України. № 28. 1994. Ст. 232 (в ред. від 15.11.2024 р.).

16. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. № 25–26. 2001. Ст. 131 (в ред. від 21.11.2024 р.).

17. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. № 9–10. № 11–12. № 13. 2013. Ст. 88 (в ред. від 21.11.2024 р.).

18. Кримінально-виконавчий кодекс України. Відомості Верховної Ради України. № 3–4. 2004. Ст. 21 (в ред. від 21.11.2024 р.).

19. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України. Відомості Верховної Ради УРСР. № 51 (додаток). 1984. Ст. 1122 (в ред. від 25.10.2024 р.).

20. Цивільний кодекс України: Закон України. Відомості Верховної Ради України. № 40–44. 2003. Ст. 356 (в ред. від 03.09.2024 р.).

21. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України. Відомості Верховної Ради України. № 40–41. 2004. Ст. 492 (в ред. від 19.10.2024 р.).

22. Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України. Затверджено наказом Національної поліції України від 23.10.2019 року № 1077.

23. Положення «Про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора». Затверджено наказом Генерального прокурора від 04.01.2024 р. № 3.

24. Положення «Про Національну раду з питань антикорупційної політики». Затверджено Указом Президента України від 14.10.2014 р. № 808/2014. в редакції 03.06.2020 р.

25. Указ Президента України «Про Національну раду з питань антикорупційної політики» від 14.10.2014 р. № 808/2014. в редакції 03.06.2020 р.

26. Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року: введено в дію Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016.

27. Про затвердження Порядку проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції: Постанова Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/58-2018-%D0%BF>,із змінами від 09.12.2022р. № 1380

28. Про встановлення індикаторів, за якими здійснюється проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції України: наказ МВС України від 09 листопада 2018 року № 900. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE32810.html.

29. Про затвердження Інструкції про взаємодію правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю: спільний наказ МВС України та СБУ від 10 червня 2011 року № 317/235. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0822-11>.

Допоміжна література

1. Андросович Л. Г. Організована злочинність у фінансовій системі: сучасний етап та тенденції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Вип. 2. 2018. С. 215–224.

2. Андрушко П. П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України. Київ : Атіка, 2012. 332 с.

3. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності в розслідуванні злочинів скоєних організованими групами / под ред. М. Ф. Орзиха, В. Н. Дремина. Одеса : ФЕНИКС, 2003. С. 63–64.

4. Бірюков В. В. Інформаційні основи розслідування злочинів. *Форум права*. № 1. 2014. С. 97–101.
5. Бугайчук К. Л. Концептуальні засади здійснення державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю. *Протидія злочинності: теорія та практика: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції* (19 жовтня 2016 року). К. : Національна академія прокуратури України, 2016. С. 143–146.
6. Буркаль В. С. Протидія транснаціональній організованій злочинності у сфері економіки: 12.00.08 / Ірпінь. Університет державної фіскальної служби України, 2019. 234 с.
7. Бусол О. Ю., Романюк Б. В. Розслідування діяльності організованих злочинних об'єднань: сучасна специфіка та новітня методика. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. Том 30 (69). 2019. № 1. С. 78–86.
8. Гвоздецький В. Д. Організована злочинність як об'єкт соціально-філософського аналізу 09.00.03. Київський нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 1997. 202 с.
9. Гвоздецький В. Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні: дис. докт. юрид. наук 12.00.07. К. ДНДІ МВС України, 2015. 583 с.
10. Герун Л. В. Організована економічна злочинність: характеристика явища та шляхи протидії. Магістерська програма. Тернопіль, 2017. 112 с.
11. Гребенюк М., Черняк А. Деякі питання організаційно-правового характеру боротьби з організованою злочинністю в сучасних умовах. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 244–248.
12. Гула Л. Ф. Дослідження проблеми виникнення організованих злочинних груп: історико-правовий аспект. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 837. 2016. С. 447–452.
13. Демидова Л. М. Кримінальна відповідальність за створення злочинної організації: автореф. дн. канд. юрид. наук. Харків, 2003. 20 с.
14. Доценко О. С. Принципи адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності. *Прикарпатський юридичний вісник*. Вип. 4 (29). Том 2. 2019. С. 84–90.

15. Доценко О. С. Стан наукової розробленості адміністративно-правового механізму протидії організованій злочинності. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 2. 2019. С. 32–36.
16. Жаровська Г. П. Організаційні аспекти протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні. *Актуальні проблеми держави і права*. Вип. 73. 2014. С. 475–481.
17. Жаровська Г. П. Теорія та практика протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні: дис. доктора юрид. наук за спеціальністю 12.00.08. Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2019. 593 с.
18. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції : монографія. Харків : Вид. агенція «Апостіль», 2012. 304 с.
19. Загурський О. Б. До питання про теоретичні проблеми державної правової політики у сфері боротьби зі злочинністю. *Актуальні проблеми держави і права*. Вип. 60. 2011. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2011_60_7
20. Комірчий П. О. Загальнодержавні підходи до протидії організованій злочинній діяльності. *Порівняльно-аналітичне право*. № 6. 2017. С. 314–317.
21. Коровяк О. Я. Корупція й організована злочинність: проблема співвідношення. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. № 2. 2014. С. 109–118.
22. Криштанович М. Ф. Державне управління діяльністю органів внутрішніх справ у боротьбі з організованою злочинністю як важлива умова забезпечення національної безпеки України. Зовнішня політика та національна безпека. *Теорія та практика державного управління*. Випуск 3 (42). 2013.
23. Методичні рекомендації з питань кваліфікації корупційних злочинів / О. Г. Кальман, В. М. Куц, О. Г. Наджафов та ін. Київ : Генеральна прокуратура України, 2012. 36 с.
24. Характеристика осіб, що вчиняють хабарництво у бюджетній сфері. В. В. Коряк, В. І. Василичук, Г. В. Сальков. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. № 2. 2011. С. 141–147.

25. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. М. Трубникова. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 336 с.
26. Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію. Харків : Право, 2013. 424 с.
27. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 1998. 376 с.
28. Криміналістика: підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. 684с.
29. Кримінальне право України. Загальна частина / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 2015. 528 с.
30. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем : навчальний посібник. 2015. 576 с.
31. Коновалова В. Е. Психологія в розслідуванні злочинів. Харків : Вища школа, 2009. 144 с.
32. Костенко Д. В. Система запобігання корупції в Україні: становлення та розвиток: дис. канд. наук з держ. упр. 25.00.01. Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. Київ, 2020. 229 с.
33. Ляш А. А., Ліщенко В. Н. Огляд у справах про одержання хабара: деякі проблеми. *Адвокат*. 2015. С. 10-14.
34. Мельничук Т. В. Організовані форми злочинної діяльності у зовнішньоекономічній сфері: кримінологічне дослідження 12.00.08. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». 2009. С. 232.
35. Мишков Я. Є. Методика розслідування хабарництва автореф. дис. канд. юрид. наук 12.00.09. Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого. Харків, 2005. 20 с.
36. Міняйло Н. Визначення сутності сучасної організованої злочинності в Україні. *Національний юридичний журнал*. 2016. С. 160–165.
37. Міняйло Н. Міжнародні стандарти у визначенні організованої злочинності. *Visegrad journal on human rights*. 2016. № 3. Словачія. С. 124–129.
38. Міняйло Н. Організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю. *Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство*. Випуск 714. 2013. С. 126–130.

39. Міщенко Т. М. Адміністративно-правове забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками: автореф. канд. юрид. наук: 12.00.07. Сумський держ. ун-т. Суми, 2017. 20 с.

40. Міщенко Т. М. Адміністративно-правове забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Сумський держ. ун-т. Суми. 2017. 197 с.

41. Міжнародний досвід побудови та функціонування спеціалізованих органів з протидії високопосадовій злочинності (в контексті незалежності Державного бюро розслідувань в Україні).

42. Рудницький І. Л. Особливості виявлення та розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами: дис. доктора філософії за спеціальністю 081 – Право (галузь знань – 08 Право). Національний університет «Львівська політехніка», Львів, 2019. 250 с.

43. Сорока І. В. Спосіб вчинення як елемент криміналістичної характеристики крадіжки чужого майна громадян, вчиненої групами неповнолітніх. *Національна академія внутрішніх справ*. № 2. 2015. С. 236–238.

44. Сорочик Ю. Ю. Європол: новітні тенденції у протидії організованій злочинності. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 1. 2009. С. 162–164.

45. Статіва І. І. Початковий етап досудового провадження в сучасному кримінальному процесі: український і західний контексти : монографія. Дніпропетровськ, 2012. 248 с.

46. Сербія Р. А. Групова злочинність в Україні: поняття та особливості. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. Випуск 1. Том 3. 2014. С. 88–92.

47. Сербія Р. А. Основні напрями попередження групової злочинності в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. № 3. 2013. С. 253–259.

48. Степанюк Р. Л. Джерела та принципи формування окремих методик розслідування злочинів, учинених у бюджетній

сфері України. *Вісник Академії митної служби України*. Сер. : Право. № 1. 2014. С. 138-145.

49. Рудик М. М. Запобігання утворенню неповнолітніми злочинних угруповань, що вчиняють корисливо-насильницькі злочини. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. № 1. 2015. С. 64–72.

50. Розслідування шахрайств, вчинених способом фінансової піраміди : навч. посіб. за ред. В. В. Коваленка. К., 2013. 179 с.

51. Петечел О. Ю. Формування злочинних груп неповнолітніх: психологічний аспект. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. С. 611–615.

52. Психологічні особливості організованих злочинних об'єднань (використання психологічних знань у протидії організованій злочинності) : наук.-практ. посіб. за ред. Я. Ю. Кондратьєва С. Д. Максименка, Б. В. Романюка. К. : Національна академія внутрішніх справ України, 2002. 436 с.

53. Практикум з криміналістики: навч. посібник / за редакцією В. Ю. Шепітько. Київ : Ін Юре, 2013. 128 с.

54. Шостко О. Ю. Європейський досвід запобігання організованій злочинності: теоретичні питання. *Право України*. № 2. С. 198–203.

55. Щур Б. В. Обставини, що підлягають з'ясуванню, як складова частина методики розслідування контрабанди. *Митна справа*. № 3. 2010. С. 43–48.